

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Info-tilaisuus

Sosiaalihuollon asiakastietovarannon
käyttöönotto LUVNilla: tietoa
palveluntuottajille

23.04.2026

Agenda

Tilannepäivitys LUVN:n osalta

Tarkistuslista palveluntuottajille

Potilastiedon kirjaaminen sosiaalihuollossa

Vanhojen tietojen arkistointi

Kysymyksiä ja keskustelua

Seuraavaksi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

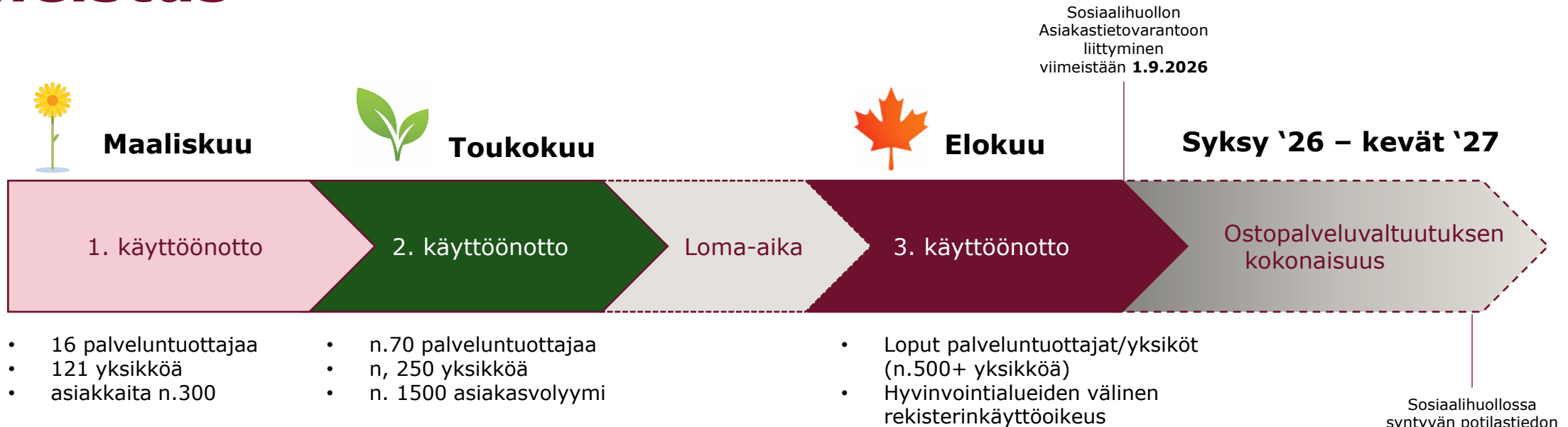

Tilannepäivitys LUVN osalta

Kuulumiset LUVN:sta

- **LUVN:ssa APTJ-käyttönotot meneillään – viimeiset sosiaalihuollon käyttönotot toukokuun puolella välissä.**
  - Tämän jälkeen kaikilla LUVN:n sosiaalihuollon ammattilaisilla yksi yhtenäinen järjestelmä käytössään (Lifecare)
- **Rekisterinkäyttöoikeus on otettu käyttöön maaliskuussa 16 palveluntuottajan kanssa (isoja palveluntuottajia)**
  - Alkuun rekisterinkäyttöoikeuden myöntäminen tehdään uusille asiakkaille ja tämän jälkeen vanhoille yksiköissä jo olleille asiakkaille - siirtymäaika, ennen kuin tämä on tehty.
  - Käyttökokemusta on jo saatu ja LUVN:n työntekijät ovat nähneet ostopalveluntuottajien Kantaan tallentamia asiakastietoja oman ATJ:n Kanta-katselimelta.
  - Merkittäviä hyötyjä – reaaliaikainen tietojen näkyminen niin ammattilaisille kuin asiakkaille, tietojen arkistointi helpottuu, manuaaliryöntejä vähentyy.
  - LUVN on myöntänyt rekisterinkäyttöoikeuden myös vanhoille asiakkaille mutta osassa tapauksia asiakkaan hetu ja asian OID on jäänyt ilmoittamatta palveluntuottajalle
    - Kehotamme palveluntuottajia olemaan yhteydessä asiakkaan sosiaalityöntekijään, mikäli heidän asiakkaiden osalta LUVN:sta ei ole ilmoitettu asiakkaan hetua ja asian OID:tä, vaikka ovat mukana rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönotossa
  - Ostopalveluntuottajien tietojen keruu edelleen meneillään – yhteydenpito ja kontaktointi tiivistä, haasteita mm. OID:ien ja puuttuvien yksikkötietojen kanssa.
  - Rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottokokeet: tehty: Domacare, Hilikka ja Nappula. Sovittu: Sofia, NurseBuddy ja Ajas.

Rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottojen vaiheistus

Kanta-testaukset

CGI

OMNI360

+ mahdolliset muut (esim. palveluntuottajan oma järjestelmä)

Tarkistuslista palveluntuottajille

Kantaan liittyminen ja rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönotto

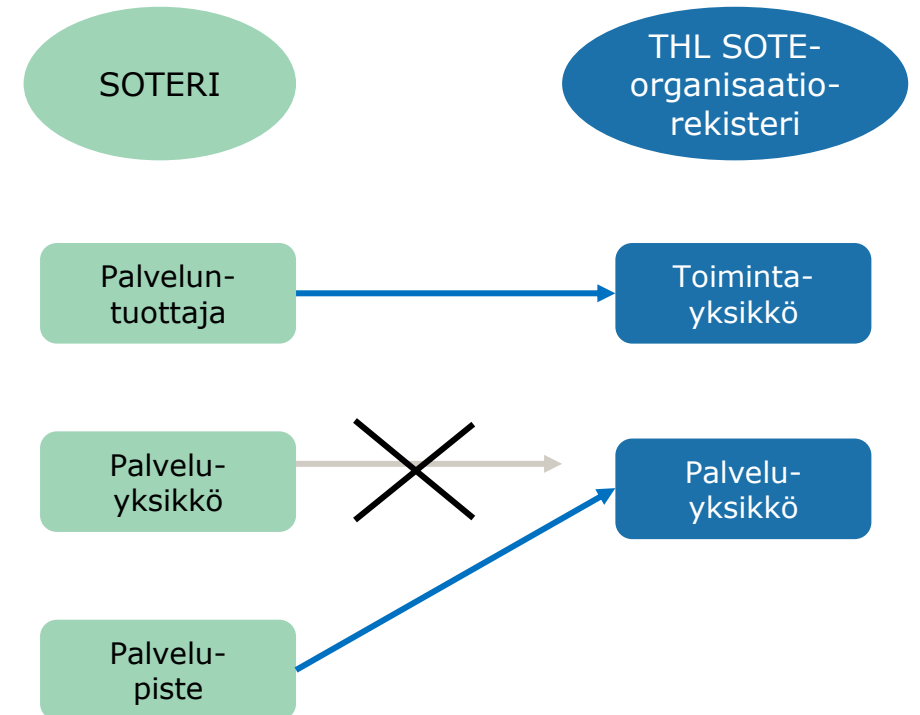
Tarkistuslista palveluntuottajille – Kanta-palvelun ja rekisterinkäyttöoikeuden tuotantokäytön aloitus

- ✓ Palveluntuottajan tietojen tulee olla ajan tasalla SOTE-organisaatiorekisterissä
- ✓ Palveluntuottajan tietojen ilmoitus LUVNille
- ✓ Kanta-palveluun liittyminen
  - ✓ Kanta-käyttöönottokoe ennen tuotantokäytön aloittamista
- ✓ Rekisterinkäyttöoikeustoiminnallisuuden käyttöönottokoe järjestelmien välillä – LUVN koordinoi
- ✓ Varmennekorttien hankkiminen henkilöstölle
- ✓ Käyttöoikeuksien määrittely asiakastietolain mukaisesti
- ✓ Henkilöstön koulutus

Tietojen ajantasaisuus SOTE-rekisterissä

Palveluntuottajan tietojen tulee olla ajan tasalla SOTE-organisaatiorekisterissä, jotta rekisterinkäyttöoikeuden myöntäminen toimii

1. Palveluntuottaja voi itse tarkistaa, että tiedot ovat oikein Lupa- ja valvontaviraston (LVV) palveluntuottajarekisterissä Soterissa.
2. Palveluntuottaja voi tarkistaa SOTE-organisaatiorekisterissä olevat tiedot: THL – tuotantopalvelin
  - Käytä tarkennetussa haussa palveluntuottajan **Y-tunnusta** ja merkitse **Voimassa tänä päivänä** -kenttään kuluva päivä. Kannattaa myös merkitä **Sos.palveluyksikkö-kenttään** T
3. Palveluntuottajan tiedot siirtyvät automaattisesti ajastetulla tiedonsiirrolla Soterista SOTE-organisaatiorekisteriin. Muista, että **SOTE-organisaatiorekisterin palveluyksikkö vastaa Soterin palvelupistettä**

Palveluntuottajan tietojen ilmoitus LUVNille

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa tarvittavat tiedot LUVNille

- Palveluyksiköiden nimet, osoitteet, yksikön palveluvastaavan yhteystiedot (nimi, sähköposti, puhelinnumero)
- Palveluyksikkökohtaiset OID-koodit
- Oman Kanta-sertifioidun asiakastietojärjestelmänsä nimen, johon on toteutettuna rekisterinkäyttöoikeuden toiminnallisuus
- Mikäli teihin ei ole oltu yhteydessä, niin voitte olla yhteydessä sähköpostitse palveluntuottajat_kantaan@luvn.fi

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Täytä alle yksikkökohtaisesti pyydyt tiedot							
2								
3								
4								
5								
6								
7			Palveluyksikössä tuotettu palvelu (esim. kotipalvelu, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	Katuosoite, postinumero, postitoimipaikka, puhelinnumero	Yhteyshenkilö	Yhteyshenkilön sähköposti	Yhteyshenkilön puhelinnumero	
8	Yksikön nimi	Yksikön OID						
9								
10								
11								

Kanta-palveluun liittyminen ja rekisterinkäyttöoikeustoiminnallisuuden testaus

Palveluntuottajan tulee liittyä sosiaalihuollon asiakastietovarantoon

- Jos sosiaalihuollon palveluntuottaja käyttää sähköistä asiakastietojärjestelmää, täytyy sen tallentaa asiakastiedot Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon (= Kanta-palvelut)
  - Liittyminen vaatii Kanta-sertifioidun asiakastietojärjestelmän
  - [Näin otat Sosiaalihuollon asiakastietovarannon käyttöön](#)
- **Vaadittavat käyttöönottokokeet palveluntuottajille, jotka tuottavat palveluita myös julkisen lukuun**
  - [Perusmuotoinen käyttöönottokoe](#)
  - [Rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottokoe](#)
    - Huom. Hyvinvointialue koordinoi
    - Koe on tehtävä silloin, kun palveluntuottajan käyttämällä järjestelmällä ei ole aiemmin tallennettu asiakirjoja kyseisen hyvinvointialueen rekisteriin

Kanta-palveluun liittymisen velvollisuus

Tietojärjestelmien kytkös liittymisvelvoitteeseen

Palvelunantaja	Tietojärjestelmä	Liittymisvelvoite
Yksityinen palveluntuottaja, tuottaa palvelua hyvinvointialueen lukuun	Kyllä	Kyllä
Yksityinen palveluntuottaja, tuottaa palvelua yksityisesti ja hyvinvointialueen lukuun	Kyllä	Kyllä
Yksityinen palveluntuottaja, tuottaa palvelua yksityisesti	Ei	Ei
Yksityinen palveluntuottaja, tuottaa palvelua yksityisesti	Kyllä	Kyllä
Yksityinen palveluntuottaja, tuottaa palvelua hyvinvointialueen lukuun	Ei	Ota yhteyttä hyvinvointialueelle!

Asiakastiedot toimitetaan hyvinvointialueelle erikseen sovitulla tavalla (palvelulinjoittain voi olla eri käytäntöjä)

25.2.2026

20

Varmennekorttien hankkiminen henkilöstölle

Palveluntuottajan tulee hankkia varmennekortit henkilöstölleen tarvittavassa laajuudessa

THL:n määräys - [5/2024: Määräys sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten olennaisista vaatimuksista](#)

- Tietojärjestelmän käyttäjä tulee tunnistaa ja todentaa yksiselitteisesti. Tunnistamisessa tulee käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon varmennepalvelua ja varmenteita. Erityistilanteissa voi käyttää muuta vahvaa tunnistautumista tai käyttäjätunnusta ja vahvaa salasanaa.
- Korttikirjautumisen veloitteesta voidaan joustaa esimerkiksi opiskelijoiden ja tilapäisesti työskentelevien käyttäjien osalta niissä tilanteissa, kun käyttäjän toimenpiteet kohdistuvat ainoastaan rekisterinpitäjän omassa rekisterissä oleviin tietoihin.

Kortit tilataan Digi- ja väestötietovirastosta

- [Sote-henkilöstö ja toimikortit](#)

Käyttöoikeuksien määrittely asiakastietolain mukaisesti

Palveluntuottaja vastaa omassa organisaatiossaan käyttöoikeuksien määrittelystä ja antamisesta

- Käyttöoikeudet on määriteltävä siten, että työntekijällä on pääsy vain niihin asiakastietoihin, jotka ovat työtehtävien tekemisessä välttämättömiä
- Tukea käyttöoikeuksien määrittelyyn
  - [Sosiaali ja terveysministeriö: Sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöoikeussäätelyn soveltamisohje](#)
  - Opas sisältää myös käytännön esimerkkejä eri tilanteisiin

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että julkisessa sosiaalihuollossa sosiaalipalvelun toteutuksen työtehtävissä **on** käyttöoikeus:

- sosiaalihuollon asiakkuustietoihin
- asiakassuunnitelmiin ja palvelutarpeen arvioihin siinä palvelutehtävässä tai -tehtävissä, joihin työtehtävät kohdistuvat
- kyseistä sosiaalipalvelua ja siihen olennaisesti liittyviä muita sosiaalipalveluja koskeviin palvelupäätöksiin sekä päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon liittyviin asiakastietoihin
- annettavan sosiaalipalvelun ja siihen olennaisesti liittyvien muiden sosiaalipalvelujen toteutuksessa syntyviin asiakastietoihin

Henkilöstön koulutus

Palveluntuottaja varmistaa henkilöstönsä osaamisen sosiaalihuollon tiedonhallinnan muutoksessa

- Kanta-sertifioidun tietojärjestelmän perehdytys
- Sosiaalihuollon rakenteinen kirjaaminen
- Asiakastietojen tietoturvallinen käsittely

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Potilastiedon kirjaaminen sosiaalihuollossa

Sosiaalipalvelujen yhteydessä kirjattavia potilastietoja koskevat säädökset

- Asiakastietolain 18 §:ssä säädetään, että **sosiaalihuollon asiakasasiakirjat tallennetaan sosiaalihuollon asiakasrekisteriin ja potilasasiakirjat potilasrekisteriin**, lukuun ottamatta lääkemääräyksiä ja muita lääkehoitoon liittyviä merkintöjä, jotka tallennetaan reseptikeskukseen.
  - Sosiaalipalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen yhteydessä syntyvät potilasasiakirjat tallennetaan 102 §:ssä säädetyn siirtymäajan jälkeen potilasrekisteriin ja Potilastietovarantoon. (1.3.2027)
- Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 2a §:ssä ja terveydenhuoltolain (1326/2010) 8a §:ssä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisistä palveluista. Pykälien mukaan yhteisissä palveluissa noudatetaan sosiaalihuollon säädöksiä, kun annettavat palvelut vastaavat sosiaalihuollon tuen tarpeisiin, ja terveydenhuollon säädöksiä, kun kyse on lääketieteellisen tarpeen mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon antamisesta.
  - kyse ei ole siitä, onko toiminta organisoitu sosiaali- vai terveydenhuollon toimintayksikköön, vaan **"kysymys on terveydenhuollosta, jos henkilö saa palveluja lääketieteellisin perustein ja sosiaalihuollon palveluista silloin, kun palvelu perustuu sosiaalihuollon lainsäädännössä säädetyn edellytyksin arvioituun palvelutarpeeseen ja palvelun myöntämisen kriteereihin"**

Sosiaalipalvelujen yhteydessä kirjattavan potilastiedon kirjaamisvelvollisuus perustuu sekä asiakastietolakiin että sosiaalihuoltolakiin ja terveydenhuoltolakiin

Potilastiedon kirjaaminen sosiaalihuollossa

- Kun sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö toteuttaa sosiaali- ja terveyspalvelua yhdessä ja ammattihenkilö toteuttaa terveydenhuoltolain mukaisia toimenpiteitä, syntyy potilastietoa.
- Joissain tilanteissa sama henkilö, esimerkiksi kotihoidossa työskentelevä lähihoitaja, voi toteuttaa palvelua sekä sosiaalihuoltolain että terveydenhuoltolain mukaisesti ja tällöin hän kirjaa sekä sosiaalihuollon asiakastietoa että potilastietoa.
- Palvelunantajan on tunnistettava, milloin toimitaan sosiaalihuollon ja milloin terveydenhuollon sääntelyn perusteella.

Esimerkkejä sosiaalipalveluista, joiden yhteydessä annetaan terveyspalveluja:

1. Kotihoito, joka sisältää terveydenhuoltolain 25 §:n mukaiset kotisairaanhoidon tehtävät
2. Kasvatus- ja perheneuvonta, jos sosiaalihuoltolain 26 §:n mukaisen kasvatus- ja perheneuvonnan lisäksi toimintayksikössä on päätetty antaa myös terveydenhuoltolain mukaista palvelua, esimerkiksi perusterveydenhuollon lasten/nuorten mielenterveyspalvelua
3. Päihdepalvelu, jossa hoidon tarpeen arviointi, hoidon toteutus sekä sosiaalihuollon palvelutarpeen arviointi ja järjestettävät palvelut sovitetaan yhteen siten, että päihde- ja riippuvuushäiriöiden ja muiden terveysongelmien tutkimukset, taudinmääritys, hoidon suunnittelu, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus toteutetaan terveydenhuoltolain säännösten mukaisesti
4. Sosiaalihuoltolain mukainen laitospalvelu
5. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen, jossa yksilölliseen ohjaukseen, hoivaan ja hoitoon liittyen annetaan lääkärin määräämiä lääkkeitä

Esimerkki sosiaalihuollon potilastiedosta

Olen sosiaalihuollon ammattihenkilö iäkkäiden hoivakodissa ja teen haavahoitoa asiakkaalle. Minne kirjaan tiedon?

Verenpaine on LUVNin ohjeissa määritelty potilastiedoksi, joten se kirjataan potilastietojärjestelmään ja se on arkistoitava potilastietovarantoon viimeistään 1.3.2027 alkaen

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen palveluyksikössä annetaan sekä sosiaalihuollon asumispalvelua että terveyspalvelua.

Myös yksikössä työskentelevä sosiaalihuollon ammattihenkilö voi osallistua terveyspalvelun antamiseen ja laatia potilasasiakirjoja, jos hän on saanut vastaavan johtajan kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista.

Asiakkaan terveydentilaa koskevat tiedot

- Sosiaalipalvelun toteuttamisen yhteydessä voi syntyä myös asiakkaan terveydentilaa koskevia tietoja, jotka liittyvät itse- ja omahoitoa vastaaviin toimenpiteisiin.
  - Kyse ei ole terveystietojen keräämisestä eikä itse- ja omahoitoon liittyvissä tilanteissa synny potilastietoa.
- Esimerkkejä itse- ja omahoitoa vastaavista toimenpiteistä voivat olla esimerkiksi flunssan hoitaminen, kuumeen mittaaminen tai lääkkeen antaminen.
  - Itse- ja omahoitoa vastaavilla toiminnoilla tarkoitetaan siis asiakkaan teknistä avustamista toimenpiteen tekemisessä tai lääkkeen ottamisessa tilanteissa, joissa asiakas ei kykene esimerkiksi toimintakyvyn rajoitteen vuoksi suoriutumaan itsenäisesti toimenpiteestä.
- Itse- ja omahoitoa vastaavissa toiminnossa syntyvä tieto kirjataan tarvittaessa sosiaalihuollon asiakastietoina asiakastietojärjestelmään ja tallennetaan Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon.

Esimerkki terveydentilaa koskevasta tiedosta

Työskentelen lastenkodissa ja mittaan lapselta kuumeen, onko tämä potilastietoa?

Ei, tämä on itse- ja omahoitoa vastaava toimenpide, joka kirjataan sosiaalihuollon asiakastietona asiakastietojärjestelmään

Lastensuojelun palveluyksikössä annetaan sosiaalihuoltolain mukaista laitospalvelua. Laitospalveluun kuuluu lähes aina asiakkaiden tukemista itse- ja omahoitoa vastaavissa toimenpiteissä, jolloin kyse ei ole terveystalvasta riippumatta siitä, työskenteleekö yksikössä sosionomien lisäksi esimerkiksi sairaanhoitajia.

Jos sairaanhoitaja antaa laitospalvelun asiakkaille terveystalvasta, syntyy potilastietoja, jotka tulee kirjata potilasasiakirjoihin ja tallentaa Potilastietovarantoon.

Lisätietoa

Kirjallinen materiaali

- [THL Ohje 1/2024: Ohje potilastietojen kirjaamisesta sosiaalipalvelujen yhteydessä](#)
- [THL Ohje 12/2024: Kirjaaminen monialaisessa yhteistyössä](#)

Webinaarit

- [THL: Avaimet yhteiseen kirjaamiseen – yhteiset periaatteet asiakas- ja potilastiedon tunnistamiseen 23.4. klo 13.00-14.30](#)

THL julkaisee päivitetyn ohjeen "Asiakas- ja potilastietojen kirjaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa" ensi viikolla (27.4. alkava viikko)

Vanhojen tietojen arkistointi

Vanhojen tietojen arkistointi

- Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon on mahdollista tallentaa niin sanottuja vanhoja asiakastietoja, jotka ovat syntyneet ennen Kantaan liittymistä
- Tällä hetkellä vanhojen tietojen arkistointi rekisterinkäyttöoikeudella ei ole mahdollista
  - Tietoja voi arkistoida asiakirjaliitteenä
  - Järjestelmien kyvykkyydet voivat vielä vaihdella
- Vanhojen tietojen arkistoinnin osalta tullaan LUVN:n ohjetta selventämään. Toistaiseksi palveluntuottajat toimittavat LUVN:lle palvelun päätyttyä vanhat asiakastiedon kirjaukset (ennen rekisterinkäyttöoikeuden alkamista syntyneet) olemassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kysymyksiä ja keskustelua

Aiemmin tulleita kysymyksiä

- **Aiheutuuko palveluntuottajille erillisiä kustannuksia sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönotosta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa 2026?**
  - Palveluntuottajille voi aiheutua kustannuksia mahdollisesta asiakastietojärjestelmän päivittämisestä Kanta-sertifioituun järjestelmään/ sekä rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottoon liittyvistä toimenpiteistä kuten varmennekorttien hankkimisesta. Itse rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönotto LUVNin kanssa ei tuota kustannuksia palveluntuottajille.
- **Onko mahdollista jättäytyä ulkopuolelle Kanta-liittymisessä, jos meillä ei ole omaa asiakastietojärjestelmää.**
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tulee pääosin edellyttämään sopimuksissa palveluntuottajilta Kanta-sertifioidun järjestelmän käyttöä, mikäli palveluntuottaja on asiakastietolain mukaan kirjaamisvelvollinen ja palvelussa syntyy asiakastietoa.

Aiemmin tulleita kysymyksiä

- **Saammeko itse muodostaa asiakirjapohjia, sillä nyt listatut asiakirjapohjat eivät ole riittäviä palvelumme käytännön toteutukseen? Jos saamme niin pitääkö ne silti siirtää Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon?**
  - Kantaan tallennettavien asiakirjojen tulee noudattaa kansallisia asiakirjamäärityksiä. Palveluntuottaja voi kuitenkin muodostaa omassa tietojärjestelmässään lomakenäkymiä täydentävään kirjaamiseen.
- **Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on ohjeistanut asiakas- ja potilastiedon erottelussa?**
  - Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on ohjeistanut oheisella liitteellä kuvatusti omaa palvelutuotantoaan kirjaamisessa kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Liite LUVN asiakas- vs. potilastieto.

Aiemmin tulleita kysymyksiä

- **Kuka tekee uusien asiakkaiden osalta Kanta-informoinnin?**
  - Kanta-informointi on yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollolle
  - Vuoden 2025 lopussa 5,3 miljoonaa henkilöä on saanut Kanta-informoinnin. Niistä 72% on vastaanotettu OmaKannan kautta
  - Kanta-informointi pitää antaa uudelle asiakkaalle vain silloin, kun Kanta-informaatiosta julkaistaan kansallisesti uusi versio.
    - Kun asiakastietolain mukainen sosiaalihuollon asiakastietojen tallennusvelvoite alkaa 1.9.2026, ei tästä anneta uutta Kanta-informointia
    - Vaikka uutta informointia ei anneta, tulee ammattilaisten osata kertoa asiakkaalleen miten hänen tietojaan käsitellään sosiaali- ja terveydenhuollossa
  - Lue lisää:
    - [Kanta-informoinnin ohjeet ammattilaiselle](#)
    - [Sosiaalihuollon asiakastietojen luovuttaminen](#)

Huom. kun ostopalveluissa syntyvät asiakastiedot liikkuvat palvelua järjestävän hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan välillä, kyse ei ole tietojen luovuttamisesta.

Rekisterinkäyttöoikeuteen ei siis tarvita luovutuslupaa asiakkaalta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Seuraavaksi

Seuraavaksi

Tarpeen mukaan pidetään seuraava infotilaisuus elokuussa

- Tästä tiedotetaan tarkemmin myöhemmin

LUVN päivittää ostopalveluntuottajille Kantaan liittymisen tueksi suunnattua verkkosivua säännöllisesti

[Yksityisten sote-palveluntuottajien Kanta-käyttöönotto | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kiitos!

palveluntuottajat_kantaan@luvn.fi